

SABIEDRISKO
PAKALPOJUMU
REGULĒŠANAS
KOMISIJA

KONSULTĀCIJU DOKUMENTS

par grozījumiem Tīkla kodeksā elektroenerģijas nozarē

2020.gada 6.augustā
Rīga

Ūnijas iela 45
Rīga, LV-1039
Latvija

T: +371 67097200
F: +371 67097277
E: sprk@sprk.gov.lv

www.sprk.gov.lv

Satura rādītājs

I Konsultāciju dokumenta kopsavilkums	3
II Normatīvā akta projekta izstrādes nepieciešamība	4
1) Pamatojums	4
2) Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas	4
3) Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	4

Pielikumā:

Lēmuma projekts "Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2013.gada 26.jūnija lēmumā Nr.1/4 "Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē"".

I Konsultāciju dokumenta kopsavilkums

Konsultāciju dokumenta mērķis ir uzzināt ieinteresēto personu viedokli par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) lēmuma projektu "Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2013.gada 26.jūnija lēmumā Nr.1/4 "Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē"" (turpmāk – Grozījumu projekts), kurā ietverti noteikumi aizsardzības pakalpojumu sniedzējam, kas nodrošina pieprasījumureakciju, to pieprasījumietaišu atbilstības testēšanai un atjaunošanas pakalpojuma sniedzēja elektroenerģijas ražošanas moduļu spēju atbilstības testēšanai, kā arī releju, ko izmanto pieprasījuma atslēgšanai pie zemas frekvences, atbilstības testēšanai. Projektā ietvertas arī prasības attiecībā uz pārvades sistēmas operatoru, sadales sistēmas operatoru, aizsardzības pakalpojumu sniedzēju un atjaunošanas pakalpojumu sniedzēju aprīkojuma testēšanas biežumu, pārbaudot to spējas, kas ir būtiski sistēmas aizsardzības plānam un sistēmas atjaunošanas plānam un kas ir jātestē.

Grozījumu projekts sagatavots, ņemot vērā:

- Eiropas Komisijas 2017.gada 24.novembra Regulas Nr.2017/2196, ar ko izveido tīkla kodeksu par ārkārtas un atjaunošanas stāvokli elektrosistēmā (turpmāk – Regula 2017/2196) 43.panta 2.punktā noteiktās prasības, kas noteic, ka elektroenerģijas pārvades sistēmas operators (turpmāk – pārvades sistēmas operators), apspriežoties ar sadales sistēmas operatoru un aizsardzības pakalpojumu sniedzējiem un atjaunošanas pakalpojumu sniedzējiem, izstrādā testēšanas plānu. Testēšanas plānā nosaka aprīkojumu un spējas, kas ir būtiski sistēmas aizsardzības plānam un atjaunošanas plānam un kas ir jātestē. Katras valsts attiecīgajai regulatīvajai iestādei atsevišķi jāapstiprina pārvades sistēmas operatora noteikto aprīkojumu testēšanas biežums un spējas, kas ir būtiski sistēmas aizsardzības plānam un atjaunošanas plānam un kas ir jātestē.
- Eiropas Komisijas 2016.gada 14.aprīļa Regulas Nr.2016/631, ar ko izveido tīkla kodeksu par ģeneratoriem piemērojamajām tīkla pieslēguma prasībām (turpmāk – Regula 2016/631) noteiktās prasības, kas noteic prasības attiecībā uz elektroenerģijas ražošanas ietaišu – sinhronu elektroenerģijas ražošanas moduļu, elektroenerģijas parka moduļu un atkrastes elektroenerģijas parka moduļu – tīkla pieslēgumu starpsavienotai sistēmai.
- Eiropas Komisijas 2016.gada 17.augusta Regulas Nr.2016/1388, ar ko izveido tīkla kodeksu par pieprasījuma pieslēgumu (turpmāk – Regula 2016/1388), kurā nosaka prasības attiecībā uz tīkla pieslēgumu, kas piemērojamas pārvades sistēmai pieslēgtām pieprasījumietaišēm, pārvades sistēmai pieslēgtām sadales ietaišēm, sadales sistēmām, tostarp slēgtām sadales sistēmām, pieprasījumu vienībām, ko nolūkā nodrošināt pieprasījumu reakcijas pakalpojumus attiecīgajiem sistēmu operatoriem un attiecīgajiem pārvades sistēmas operatoriem izmanto pieprasījumietaise vai slēgta sadales sistēma.

Enerģētikas likuma 85.panta pirmā daļa noteic, ka Regulators savas kompetences ietvaros izdod energoapgādi regulējošus normatīvos aktus, tostarp tādus, kas nepieciešami Eiropas Savienības tiesību aktu piemērošanai. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 4.panta otro daļu Regulators apstiprina pārvades sistēmas operatora izstrādāto Tīkla kodeksu, kurā nosaka elektroenerģijas sistēmas vadības un lietošanas kārtību un tirgus dalībnieku darbības.

Latvijas elektroenerģijas pārvades sistēmas operators akciju sabiedrība "Augstsprieguma tīkls", ievērojot Regulā 2017/2196 un Elektroenerģijas tirgus likumā noteikto atbildību un termiņus, iesniedza Regulatoram iepriekš minēto noteikumu priekšlikumu un prasības.

Grozījumu projekta plānotais spēkā stāšanās laiks – ne vēlāk kā līdz 2020.gada 22.septembrim.

Priekšlikumus un komentārus par Grozījumu projektu lūdzam Regulatoram iesniegt rakstveidā, nosūtot tos uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv, **līdz 2020.gada 21.augustam**.

Regulatora sagatavotais Grozījumu projekts ir pievienots šā konsultāciju dokumenta pielikumā.

II Normatīvā akta projekta izstrādes nepieciešamība

1) Pamatojums

Regulas 2017/2196 43.panta 2.punkts noteic, ka līdz 2019.gada 18.decembrim katrs pārvades sistēmas operators, apspriežoties ar saskaņā ar 11. panta 4. punktu un 23. panta 4. punktu apzinātajiem sadales sistēmas operatoriem un nozīmīgiem tīkla lietotājiem, aizsardzības pakalpojumu sniedzējiem un atjaunošanas pakalpojumu sniedzējiem, izstrādā testēšanas plānu. Testēšanas plānā nosaka aprīkojumu un spējas, kas ir būtiski sistēmas aizsardzības plānam un atjaunošanas plānam un kas ir jātestē.

Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 4.panta otro daļu sistēmas vadības un lietošanas kārtību un tirgus dalībnieku darbības nosaka Regulatora 2013.gada 26.jūnija lēmums Nr.1/4 "Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē" (turpmāk – Tīkla kodekss). Ievērojot minēto, lai izpildītu Regulā 2017/2196 43.panta 2.punktā noteiktās prasības, ir pamats izdarīt grozījumus Tīkla kodeksā, ietverot tajā aprīkojumu un spējas, kas ir būtiski sistēmas aizsardzības plānam un atjaunošanas plānam un kas ir jātestē.

Grozījumu projekts noteic aprīkojumu, kas ir jātestē, testēšanas biežumu, lai pārbaudītu aprīkojuma pienācīgu funkcionētspēju, un kas ir būtiski sistēmas aizsardzības plānam un sistēmas atjaunošanas plānam, saskaņā ar Regulas 2017/2196 4.panta 2.punkta g) apakšpunktu.

Lai elektroenerģijas sistēmas operatori varētu nodrošināt sistēmas darbības drošību, Tīkla kodeksā ir noteiktas prasības elektroietaišu pārbaūžu veikšanai. Šīm prasībām jābūt atbilstošām un samērīgām. Attiecībā uz elektroiekārtu pārbaudēm Grozījumu projektā ietverti redakcionāli labojumi, kas salāgo Tīkla kodeksā ietvertās elektroietaišu prasības ar Regulā 2016/631 un Regulā 2016/1388 ietverto regulējumu, tādējādi nodrošinot samērīgas un nediskriminējošas prasības visiem sistēmas dalībniekiem.

2) Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas

Grozījumu projekts izstrādāts sadarbībā ar pārvades sistēmas operatoru AS "Augstsprieguma tīkls".

3) Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt

Grozījumu projektā ietvertais regulējums ietekmēs elektroenerģijas sistēmas operatorus, elektroenerģijas ražotājus un aizsardzības un atjaunošanas pakalpojuma sniedzējus.

Priekšsēdētājs

R. Irklis

* DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.

___.__.2020.

Nr. (prot. Nr. __, __)

Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2013.gada 26.jūnija lēmumā Nr.1/4 “Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē”

*Izdoti saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus
likuma 4.panta otro daļu, 13.panta pirmo un
piekto daļu, 13.¹panta trešo daļu, 25.panta
ceturto daļu, 36.panta ceturto daļu, 37.panta
pirmo un ceturto daļu un Enerģētikas likuma
85.panta pirmo daļu*

1. Izdarīt Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2013.gada 26.jūnija lēmumā Nr.1/4 “Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē” (Latvijas Vēstnesis, 2013, 126.nr.; 2017, 254.nr.; 2018, 31.nr., 219.nr.; 2019, 110.nr., 248.nr) šādus grozījumus:

- 1.1. izteikt norādi, uz kāda likuma pamata lēmums izdots, šādā redakcijā:
“Izdoti saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 4.panta otro daļu, 13.panta pirmo un piekto daļu, 13.¹panta trešo daļu, 25.panta ceturto daļu, 36.panta ceturto daļu, 37.panta pirmo un ceturto daļu un Enerģētikas likuma 85.panta pirmo daļu”;
- 1.2. papildināt lēmumu ar 1.10.apakšpunktu šādā redakcijā:
“1.10. kārtību, kādā testē pārvades sistēmas operatora, sadales sistēmas operatora, aizsardzības pakalpojuma sniedzēja un atjaunošanas pakalpojuma sniedzēja spējas pildīt elektroenerģijas sistēmas aizsardzības plānā un elektroenerģijas sistēmas atjaunošanas plānā noteiktās darbības.”;
- 1.3. papildināt lēmumu ar 4.16.apakšpunktu šādā redakcijā:
“4.16. īstenot atjaunošanas plānā un aizsardzības plānā ietvertos pasākumus”;
- 1.4. izteikt lēmuma 6.punktu šādā redakcijā:
“6. Pie elektroenerģijas sistēmas pieslēdzamai jaunai elektroiekārtai, modificētai elektroiekārtai un elektroenerģijas ražošanas modulim, kas uzskatāms par esošu elektroenerģijas ražošanas moduli Regulas Nr.2016/631 izpratnē, veic šā kodeksa 4.pielikumā noteiktās pārbaudes.”;
- 1.5. izteikt lēmuma 6.¹punktu šādā redakcijā:
“6.¹ Galalietotāja elektroiekārtai, kas ir uzskatāma par esošu Regulas Nr.2016/1388 izpratnē, veic šā kodeksa 5.pielikumā noteiktās pārbaudes.”;
- 1.6. papildināt lēmumu ar 6.³punktu šādā redakcijā:
“6.³ Ja Regulators pieņēmis lēmumu par Regulas Nr.2016/631 prasību attiecināšanu pēc elektroiekārtas modifikācijas, elektroiekārtai papildus šā kodeksa 4.pielikumā noteiktajām pārbaudēm veic arī Regulā Nr.2016/631 minētās pārbaudes. Ja Regulators pieņēmis lēmumu par Regulas Nr.2016/1388 prasību attiecināšanu pēc

elektroiekārtas modifikācijas, elektroiekārtai veic Regulā Nr.2016/1388 minētās pārbaudes.”;

1.7. izteikt lēmuma 11.punktu šādā redakcijā:

“11. Sistēmas operatoram ir tiesības neatļaut elektroiekārtas pārbaudi, mainīt pārbaudes laiku vai pieprasīt veikt izmaiņas pārbaudes procedūrās, ja elektroiekārtas pārbaude nelabvēlīgi ietekmē elektroenerģijas sistēmas stabilu darbības režīmu, elektroenerģijas uzskaites mēraparātu pareizu darbību pieslēguma vietā vai starp sistēmas operatoru un sistēmas dalībnieku nav noslēgts sistēmas pakalpojumu līgums.”;

1.8. papildināt lēmumu ar 35.13.¹ apakšpunktu šādā redakcijā:

“35.13.¹ īsteno atjaunošanas plānā un aizsardzības plānā ietvertos pasākumus;”;

1.9. papildināt lēmumu ar 37.² punktu šādā redakcijā:

“37.² Atjaunošanas pakalpojuma sniedzēja un aizsardzības pakalpojuma sniedzēja elektroenerģijas ražošanas moduļa spēju atbilstības pārbaudei veic šādu testēšanu:

37.²1. Atjaunošanas pakalpojuma sniedzēja elektroenerģijas ražošanas moduļa spēju pildīt šā kodeksa 37.1., 37.5. un 37.6.apakšpunktā noteiktās prasības atbilstoši atjaunošanas plānam atjaunošanas pakalpojuma sniedzējs testē reizi gadā. Testēšanu veic, ievērojot Regulas Nr.2016/631 45.panta 5.punktā noteiktās prasības.

37.²2. Aizsardzības pakalpojuma sniedzēja elektroenerģijas ražošanas moduļa, kas tiek izmantots, lai nodrošinātu pārāk zemas vai pārāk augstas frekvences automātiskās kontroles shēmas īstenošanu, spēju pildīt 37.1., 37.3.2. un 37.4.apakšpunktā minētos pasākumus atbilstoši aizsardzības plānam aizsardzības pakalpojuma sniedzējs testē vismaz reizi četros gados.

37.²3. Aizsardzības pakalpojuma sniedzēja elektroenerģijas ražošanas moduļa, kas tiek izmantots jaudas rezervju nodrošināšanai, spēju pildīt 37.1., 37.3.1. un 37.4.apakšpunktā noteikto atbilstoši aizsardzības plānam pārvades sistēmas operators uzrauga nepārtraukti, izmantojot informāciju par aizsardzības pakalpojuma sniedzēja elektrostaciju režīmiem un jaudas rezervēm.”;

1.10. papildināt lēmumu ar 37.³ punktu šādā redakcijā:

“37.³ Pārvades sistēmas operatora un sadales sistēmas operatora iekārtu, ko izmanto automātiskai pieprasījuma atslēgšanai pie zemas frekvences, atbilstības pārbaudei veic šādu testēšanu:

37.³1. Pārvades sistēmas operatora valdījumā un ekspluatācijā esošo iekārtu, kas nodrošina automātisko pieprasījuma atslēgšanu pēc frekvences atbilstoši aizsardzības plānā noteiktajam, pārvades sistēmas operators testē vismaz reizi četros gados.

37.³2. Sadales sistēmas operatoram piederošās iekārtas, kas nodrošina automātisko pieprasījuma atslēgšanu pēc frekvences atbilstoši aizsardzības plānā noteiktajam, sadales sistēmas operators testē vismaz reizi četros gados. Testēšanu veic, ievērojot Regulas Nr.2016/1388 37.panta 6.punkta prasības. Sadales sistēmas operators aizsardzības plānā noteiktā attiecīgā pasākuma pārbaudei divas reizes gadā nosūta pārvades sistēmas operatoram informāciju par pievienojumiem, kas pieslēgti pie iekārtām, kuras nodrošina automātisko pieprasījuma atslēgšanu pēc frekvences.”;

1.11. papildināt lēmumu ar 37.⁴ punktu šādā redakcijā:

“37.⁴ Šā kodeksa 37.² un 37.³punktā noteikto aizsardzības un atjaunošanas pakalpojuma sniedzēju, sadales sistēmas operatora un pārvades sistēmas operatora spēju testēšanas kārtību nosaka pārvades sistēmas operators un publicē savā tīmekļvietnē.”;

1.12. izteikt lēmuma 4.pielikuma 2.punktu šādā redakcijā:

“2. Elektroenerģijas ražošanas modulim, kas uzskatāms par esošu elektroenerģijas ražošanas moduli Regulas Nr.2016/631 izpratnē, veic šādas pārbaudes:”.

2. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc publicēšanas oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

Priekšsēdētājs

R. Irklis